

Udskriftsdato: 19. december 2025

KEN nr 9361 af 15/01/2000 (Gældende)

**Ankestyrelsens principafgørelse U-1-00 om nedsættelse af méngodtgørelse
- forudbestående lidelse - slidgigt - bevisbyrde - kroniske nakke-
skuldersmerter - arbejdsskade**

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 107212-98

Ankestyrelsens principafgørelse U-1-00 om nedsættelse af méngradtgørelse - forudbestående lidelse - slidgigt - bevisbyrde - kroniske nakke-skuldersmerter - arbejdsskade

Resume:

Sagen drejede sig om i hvilket omfang, der var grundlag for at nedsætte méngraden for en nakke-skulderlidelse, som var anerkendt som erhvervssygdom med forbehold for forudbestående lidelse i form af slidgigt i halshvirvelsøjlen.

Ved ménvurderingen tog Ankestyrelsen udgangspunkt i, at skadelidtes samlede mén svarede til en indplacering i méntabellens afsnit om svære smerter og mere udtalt bevægeindskrænkning i hals eller skulder, der ifølge Arbejdsskadestyrelsens méntabel var ansat til 12%.

Ankestyrelsen vurderede, at de udbredte kroniske nakke-skuldersmerter måtte henføres til følger af den anerkendte lidelse, da overvejende sandsynlighed ikke talte herimod.

Ankestyrelsen skønnede herefter, at der i den samlede méngrad skulle foretages et fradrag svarende til 1/3, således at méngraden herefter som følge af den anerkendte lidelse blev ansat til 8%.

Ved vurderingen lagde Ankestyrelsen vægt på, at den konstaterede svære bevægeindskrænkning i halsryggen, som indgik i det samlede mén, måtte anses for være en følge af den påviste svære degenerative lidelse i halshvirvelsøjlen, som ikke kunne anses for at være arbejdsbetinget.

På grund af sværhedsgraden af den degenerative lidelse med den meget udtalte bevægeindskrænkning i halsryggen fandtes fradraget ikke at kunne ansættes til mindre end 1/3 af det samlede mén.

Love:

Lov om sikring mod følger af arbejdsskade - lovbekendtgørelse nr. 1058 af 17. december 1998 - § 13, § 26 og § 33

Vejledninger:

arbejdsskadestyrelsens vejledende méntabel -

Sagsfremstilling:

Sagen angik en 57-årig kvinde, der siden 1960 havde arbejdet som syerske i samme virksomhed, hvor hun på akkord havde påsyet lommer i højt tempo. Omkring midten af 1980'erne begyndte hun at få symptomer i form af smerter i nakke, skulder og den øverste del af ryggen.

Ifølge erklæring fra speciallæge i ortopæd-kirurgi var der påvist betydelige degenerative forandringer i halshvirvelsøjlen og svær bevægeindskrænkning i nakken samt ved undersøgelsen betydelig muskulær ømhed ved tryk på trapeziusrandene, på nakkefæster og svarende til supraspinatus på begge sider.

Arbejdsskadestyrelsen havde til brug for sin vurdering endvidere indhentet erklæring fra speciallæge i røntgendiagnostik, som på baggrund af røntgenbilleder af halshvirvelsøjlen, beskrev ossøs brodannelse (sammenvoksning) af halshvirvlerne 4, 5 og 6 med stivhed til følge. Herudover slidgigtforandringer i de bageste led mellem 3. og 4. halshvirvel med betydelige forsnævninger, hvor de tilsvarende nerverødder

kom ud. Endvidere var der lette slidgigtforandringer af bruskskiven mellem 6. og 7. halshvirvel. Halsryggens bevægelighed var betydelig nedsat.

Arbejdsskadestyrelsen anerkendte i afgørelse af 25. marts 1998 kroniske nakke-skuldersmerter som erhvervssygdom efter § 2, gruppe E, pkt. 7, i erhvervssygdomsbekendtgørelsen.

Ved anerkendelsen tog Arbejdsskadestyrelsen samtidig forbehold for forudbestående lidelse i form af svær slidgigt i nakken og anførte, at der ved en eventuel erstatning ville blive taget hensyn til, at der var konstateret svær slidgigt i halshvirvelsøjlen. Afgørelsen blev ikke anket.

Den 28. juli 1998 traf Arbejdsskadestyrelsen afgørelse om, at arbejdsskaden havde medført et varigt mén, svarende til 5%.

Ved ménfastsættelsen lagde Arbejdsskadestyrelsen vægt på, at der ifølge de lægelige oplysninger var tale om svære smerter og udtalt bevægeindskrænkning i hals og /eller skulder.

Arbejdsskadestyrelsen lagde endvidere vægt på, at ca. halvdelen af hendes gener måtte tilskrives den svære slidgigt i nakken.

Skadelidtes fagforening ankede herefter Arbejdsskadestyrelsens afgørelse til Ankestyrelsen, idet den nærmere vurdering af ménet efter fagforeningen opfattelse måtte afvente Retslægerådets udtalelser i en række retssager som verserede for Østre Landsret, og som omhandlede anerkendelse af kroniske nakke-skuldersmerter som erhvervssygdom hos syersker, der samtidig havde fået påvist betydelige slidgigtforandringer i halshvirvelsøjlen.

Retslægerådets udtalelser forelå i juni 1999.

Det fremgik bl.a. af udtalelserne, at det var Retslægerådets opfattelse, at slidgigtforandringerne i halshvirvelsøjlen overvejende skyldtes aldersforandringer og kunne opstå uafhængigt af arbejdsmæssige belastninger.

Rådet vurderede endvidere, at industrielt syarbejde måtte tillægges en væsentlig betydning for udvikling af symptomer fra nakke-skulder. På den anden side ville degenerative forandringer i form af slidgigt i halshvirvelsøjlen disponere for smerter i nakke-skulder.

Rådet fandt det ikke muligt nærmere at afgøre med hvilken grad arbejdsbelastningen, aldringsprocessen og påviste slidgigtforandringer bidrog til udviklingen af kroniske smerter. Smertemønstret ved nakke-skuldersmerter har ikke en så specifik karakter, at det vil være muligt at angive en sikker årsagsmæssig sammenhæng til erhvervsmæssig belastning.

Afgørelse:

Arbejdsskaden fandtes, at have medført et varigt mén på 8%, jf. § 33, stk. 1 og 2. Ankestyrelsen forhøjede således méngraden fra 5% til 8%.

Ved afgørelsen lagde Ankestyrelsen til grund, at lidelsen i form af kroniske nakke-skuldersmerter var anerkendt med forbehold for forudbestående lidelse i form af svær slidgigt i nakken.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at der ved speciallægeundersøgelsen i oktober 1997 var påvist udbredt ømhed i nakke-skulderregionen samt udtalt bevægeindskrænkning i halshvirvelsøjlen og let nedsat bevægelighed i skulderled.

Ankestyrelsen fandt, at de beskrevne fund svarede til en indplacering i méntabellens afsnit om sværere smerter og mere udtalt bevægeindskrænkning i hals eller skulder og som ifølge Arbejdsskadestyrelsens vejledende méntabel kunne ansættes til 12% i mén.

Ved fastsættelsen af méngraden til 8% for arbejdsskadens følger lagde Ankestyrelsen til grund, at de kroniske nakke-skuldersmerter kunne henføres til følger af den anerkendte lidelse, da overvejende sandsynlighed ikke talte herimod, jf. lovens § 13.

Ankestyrelsen fandt derimod ikke, at den svære bevægeindskrænkning i halsryggen, som indgik i det samlede mén på 12% efter méntabellen, kunne henføres til følgerne efter den anerkendte del af lidelsen.

Ved vurderingen lagde Ankestyrelsen vægt på, at der på flere niveauer i halshvirvelsøjlen var påvist udtalte slidgigtforandringer, og at der var påvist brodannelse i halshvirvelsøjlen mellem halshvirvellegemerne C4-C5-C6, hvilket havde medført stivhed i halsryggen.

I Ankestyrelsens vurdering indgik Retslægerådets udtalelser, hvorefter slidgigtforandringer i halshvirvelsøjlen overvejende skyldes aldersforandringer, og kan opstå uafhængigt af arbejdsmæssige belastninger.

Ankestyrelsen skønnede, at de omhandlede degenerative forandringer, som havde medført udtalt bevægeindskrænkning i halsryggen, ikke kunne ansættes til mindre end 1/3 af det samlede mén på 12%. Méngraden blev derfor nedsat med 4%, jf. lovens § 26.